

Utredning om uførepensjon i privat sektor - hovedpunkter

Lise Ljungmann Haugen,
Hovedsekretær Banklovkommisjonen

Hovedtema

- Bakgrunnen for Banklovkommisjonens arbeid
- Behovet for uførepensjon fra tjenestepensjonsordning
- Hovedpunkter i Banklovkommisjonens forslag
- Forholdet til eksisterende rettigheter til uførepensjon

Ny uføretrygd i folketrygden

- Ny trygdeordning: Risikobasert uføretrygd ved uføretilfelle i medlemskapstiden
- Løsrevet fra folketrygdens alderspensjon
- Trygdebeløpet: 66 pst av inntektstap av lønn inntil 6 G – erstatter uførepensjon beregnet etter opptjeningsår
- Minstekrav til uføregrad – 50/40/30 pst
- Løper fra uføretilfellet og til 67 år
- Lov vedtatt 2011, planlagt satt i kraft 1. januar 2015

Arbeidslinja

- Arbeidslinja og utnyttelse av restarbeidsevne
- Uføretrygd ved varig nedsatt inntektsevne
- Behandling /arbeidstrening før uføretrygd
- Forholdet til arbeidsavklaringspenger
- Trygden reduseres ved arbeidsinntekt utover forutsatt inntekt etter uførhet tillagt 0,4 G

Ny uførepensjon i privat sektor

- Dagens uførepensjonsordning i foretakspensjonsloven kan ikke videreføres
- Ytelsesnivået lik alderspensjon etter tjenestetid og ny uføretrygd gir for høy samlet kompensasjonsgrad
- Ny uførepensjon som tillegg til uføretrygd må ta folketrygdens nye uføreregelverk som utgangspunkt
- Svaret: Risikobasert ordning med fastsatt nettoytelse som tillegg til fastsatt uføretrygd, løsrevet fra opptjening etter tjenestetid

Utgangspunkter for lovutkastet

- Fleksibelt rammeverk for private uføreordninger – ikke standardopplegg som i offentlig sektor
- Foretakenes valgfrihet – uførepensjonsordninger omfattes ikke av OTP-loven
- Foretaksstrukturen i privat sektor svært variert
- Uførepensjonsordning som tillegg til ulike typer av alderstjenestepensjonsordninger
- Svaret: Foretaksfastsatt nettoytelse innenfor lovfastsatte grenser - skatteprovenyhensyn

Vilkår for uførepensjon

- Medlemskap i tjenstepensjonsordningen ved uførhet
- Varig nedsatt inntektsevne fra 20 til 50 pst
- Fastsettelse av uføregrad: Sammenligning av inntektsmuligheter før og etter uførhet
- Hovedregel: Behandling/arbeidstrening må først gjennomføres
- Skillet midlertidig og varig uførepensjon – tillegg til arbeidsavklaringspenger

Maksimalrammer for størrelse

- Uførepensjon = prosent av inntekt
 - Maks. 10 pst av inntekt inntil 12 G
 - Tillegg maks. 66 pst mellom 6 og 12 G
 - Forholdsmessighet
- Lønnen på uføretidspunktet avgjørende
- Forholdsmessig ved uføregrad lavere enn 100 pst
- Oppregulering av uføreytelsen
- Frivillig barnetillegg (fram til fylte 21 år):
 - Inntil 1/10 G ved ett barn, 2/10 G ved flere barn

Avkortning av pensjon som følge av arbeidsinntekt

- Fradrag i uførepensjonen i stedet for nedsettelse av uføregrad
- Fribeløp på 0,4 G
- Samsvar med prinsippene for avkortning i uføretrygden
- Ubenyttede midler til premiefond
- Hjemmel for å vurdere uføregrad på nytt om antatt vesentlig bedre inntektsevne

Eksisterende uføreordninger

- Pensjonsplaner i eksisterende uføreordninger må endres etter ikrafttreden av ny lovgivning
- Ny uføretrygd ytes i alle uføretilfelle inntrådt etter ikrafttreden
- Uavhengig av uførepensjon fra nye pensjonsordninger og opptjent pensjon i eksisterende pensjonsordninger, fripoliser mv.
- Uføretrygd, ny uførepensjon og opptjent uførepensjon gir for høy kompensasjonsgrad

Samordning med tidligere opptjening

- Fripoliser
- Oppsatte rettigheter fra offentlig pensjonsordning
- «Overskytende uførepensjon» – maksimalrammene i loven
- Opptjente rettigheter reduseres ikke – utbetaling fra ny uføreordning reduseres

Særmerknader

- **Arbeidsgiversiden:**
 - For høye maksimumsgrenser
 - Inntektsfradrag uten friinntekt
 - Samordning med opptjent rett til uførepensjon: For liberal grense
 - Ikke opptjening av uførepensjon etter tjenestetid som tilvalg
- **Arbeidstakersiden:**
 - For lave barnetillegg – inntektsbaseres
 - Opptjent pensjon etter tjenestetid som tilvalg
- **Bransjehold:**
 - Tilvalg for opptjent pensjon etter tjenestetid kompliserer
 - Samordning med tidligere opptjente rettigheter byr på praktiske problemer

Tusen takk for
oppmerksomheten